

Nemci pritiskajo proti Moskvi - Vesti o stališču papeža

Na fronto vrgli vsa razpoložljiva sredstva

Glavna nemška sila pritiska proti prestolici Moskvi. — Prodirajo tudi na skrajnem jugu. — Anglija domneva, da je nastopil najbolj kritični trenotek.

London, Anglija. — Po mnenju Angležev pomeni nova ofenziva, ki so jo pred nekaj dnevi otvorili Nemci na ruski fronti, najbolj resno krizo v celih sedanji vojni. Poročila namreč govore, da so vrgli na fronto tako nepopisno silo, da bo v resnici nekaj čudovitega, ako bodo Rusi pritisk vzdržali.

Doslej dosegajo Nemci s to ofenzivo uspehe, kakor se je na podlagi njih moči tudi moglo pričakovati. Posebno so pritiskali na osrednji del fronte, za katerim leži prestolnica Moskva, in na neki točki so se približali mestu na 130 milj. Vrgli pa so se tudi na skrajni južni del in prodrli tamkaj vzdolž obale Azovskega morja v znatno daljavo.

Na osrednjem delu fronte je zadnje tedne vladal dokajšen mir od nemške strani in očitno je, da so se nazili med tem časom pripravljali za svoj sedanji gigantski naskok. Nasprotno pa je takoj popustil pritisk na Leningrad, proti kateremu so doslej vodili Nemci svojo glavno ofenzivo.

Zdi se, da je res, da hoče Hitler še pred nastopom zime posaditi najziskost zastavo nad Moskvjo in od tam nato ponuditi Angliji mir, kakor krojijo zadnje dni govorice. Verjetno je zato, da je zdaj vrgel na fronto vse svoje razpoložljive rezerve, da si izsili pot proti prestolici. Ako bodo Rusi vzdržali ta silni pritisk, obstoja upanje, da bo Nemčija tako oslajljena, da za dolgo časa ne bo zmožna podvzeti nobene večje ofenzive, in bi zato utegnili priti čas, da se položaj zasuka in započne ofenzivo zavezniški proti njej.

SRBSKO DEKLE VODI UPORNE ČETNIKE PROTI NEMCEM

Berlin, Nemčija. — Neki tukajšnji list podaja zanimivo poročilo o srđitem boju, ki se je bil te dni za srbsko mesto Sabec, oddaljeno 35 milj od Beograda, med srbskimi uporniški četniki in med tamkajšnje nemško vojaško garnizijo. Posebno zanimivo pa je, da je pri tem boju poveljevala četnikom neka srbska dekle.

Četniki, tako pravi poročilo, so napadli Sabec v takem številu, da bi ga gotovo zavzele, ako bi ne prišlo nemški garniziji oddelek nemških vojakov in dve stotnji hrvaških Paveličevih ustašev na pomoč. Po dohodu teh so bili četniki razpršeni. Tisti, ki so bili ujeti, so bili poslani v prisilna delavska taborišča, in enako tudi tisti okoliški kmetje, ki so se

PRITISK NA FINSKO

Nastop Amerike in Anglije proti njej ni uspel.

Washington, D. C. — Ameriška vlada je uporabila svoj vpliv, da je pritisnila na Finsko, naj konča svojo vojno proti Rusiji. Tako se je izrazil v turek držav. tajnik Hull, toda dostavil, da se ji ni poslalo nikakoli svarilo. — Ta pritisk pa očitno ni imel uspeha, kajti, kakor se je izvedelo isti dan, je Finska zavrnila opozorilo Anglije, poslano ji pred nekaj časom v istem smislu. To opozorilo se je glasilo, naj Finska konča z napadi, kakor hitro zasede vse kraje, ki so bili prej njeni, češ, da jo bo drugače smatrala Anglija za sovražnico. Finska je v turek odgovorila, da predloga ne more upoštevati.

MED LEGIJONARJI SE POJAVLJA RAZKOL

Indianapolis, Ind. — Stališče, ki ga je zavzela Ameriška legija na svoji zadnji konvenciji v Milwaukee, ko je v svoji resoluciji domala odobrila vstop Amerike v vojno, je izzvalo med mnogimi člani nezadovoljstvo, ki utegne voditi do resnega razkola v organizaciji. Prvi korak v to smer se je storil, ko se je v turek tukaj inkorporirala nova organizacija pod imenom "The Legion Rank and File, Inc." Organizacija, pravijo, bo nasprotna vstopu v vojno, obenem pa bo štela ustavne pravice.

VOLITVE V ANGLIJI ODLUŽENE

London, Anglija. — Volitve v angleški parlament se bodo letos ponovno odložile za eno leto, kakor so se že lani. Nižja zbornica je odobrila ta sklep zadnji turek, in sicer takorekoč enoglasno. Edino en sam poslanec je izrazil protest, pa še ta bolj mlo. Eden članov zbornice je povdarjal, da bi bile volitve tekom vojne neumestne, češ, da bi povzročile razdor med prebivalstvom, ko bi kandidati objavliali vse mogoče in nemogoče stvari, celo, da bodo kmalu končali vojno ter odpravili vse težave.

USODNA ŽELEZNIŠKA NESREČA

Lansing, Mich. — Ena oseba je bila ubita in 13 drugih ranjenih pri železniški nesreči, ki se je pripetila v turek zvečer, ko je 27 vozov nekega tovornega vlaka skočilo s tira. Do nesreče je prišlo vsled nekega počenega kolesa in slučajno ravno v nekem trgovskem delu na južni strani mesta, ob neki železniški postaji. Ponesrečenci so bili med množico ljudi, ki je čakala na postaji na neki osebni vlak, ki je imel slediti tovornemu. Vlak je drvel s hitrostjo 60 milj na uro, ko je nenadno peti voz "počil kakor bič," drugi vozovi za njim pa so se prevrnili ter se pričeli kotaliti preko ceste, pri čemer so zmečkali več parkanih avtomobilov. En voz pa je treščil v postajno poslopje ter razbil del zidu in strehe.

BOMBE BI UTEGNILE POMAGATI

Philadelphia, Pa. — Mrs. Roosevelt, predsednikova soproga, se je v nekem razgovoru zadnji turek pritožila, da se tukajšnje mesto ni odzvalo pri sodelovanju glede civilnega obrambnega programa tako, kot bi se pričakovalo. Ako bi "par bomb padlo na vašo mestno hišo," bi to utegnlo vzdražiti javnost, je dejala, toda dostavila, da upa, da se to ne bo zgodilo.

ZA BICIKLJE POTREBNO POSEBNO DOVOLJENJE

Berlin, Nemčija. — Po novi odredbi nazijske vlade mora imeti vsaka oseba v Nemčiji v naprej posebno dovoljenje, predno lahko kupi bicikel ali pa motorno kolo. Doslej je bilo tako dovoljenje potrebno le za gumijaste obtoče. Biciklje je postal v Nemčiji skoraj edino privatno prevozno sredstvo, ko se je odpravila uporaba privatnih avtomobilov.

STALINU PONUDILI 1000 SV. PISEM

Nashville, Tenn. — Ruske-mu vladnemu načelniku Stalinu je bila zadnji turek stavljena svojevrsna ponudba. Neka verska organizacija, ki je imela zborovanje, mu je namreč brzojavila, da mu je pripravljena poslati 1000 sv. pism v ruskem jeziku da jih razdeli. Obenem ga je zaprosila za odgovor.

Predsedniku bilo izročeno papežovo poročilo

O stališču papeža napram vojni se izrekajo razne domneve. — Bajje priporočal predsedniku, naj ne sodeluje z Rusijo in naj posreduje za človekoljubne čine.

KRATKE VESTI

Teheran, Iran. — Težkoče, ki jih imate Rusija in Anglija v Iranu, očitno še niso poravnane. V sredo se je namreč novi šah izrazil, da bo ra-je odstopil, kot je njegov oče, kakor bi privolil, da njegova država vojaško sodeluje z obema velesilama.

New York, N. Y. — Po radio se je v turek objavilo iz Vichy, Francija, da se je Petain izrazil napram papeškemu zastopniku, da bi mu bila dobrodošla prilika, sodelovati z Rooseveltom, toda povdaril, da samo za mir in ne za vojno.

Moskva, Rusija. — Revija "Anti-Religion", ki je izhajala dvakrat na mesec, se je zadnji turek prenehala. To je že drugi protiverski list, ki se je ustavil zadnje čase. Prvi je bil "Bezbožnik." Vzrok za oba slučaja se navaja pomanjkanje papirje.

PRED NOVIM POGAJANJEM ZA IZMENJAVO

London, Anglija. — Načrt za izmenjavo pohabljenih vojni-uhjetnikov med Nemčijo in Anglijo še ni popolnoma pade- v vodo, kakor se je izvedelo v turek, ter se utegnejo podvzeti nova pogajanja med obema vladama. Prvi načrt je Anglija preklicala.

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je imel zadnji turek z M. C. Taylorjem, ki je igral vloga njegovega posebnega odposlanca pri papežu, tajno sejo, na kateri mu je bilo izročeno papežovo poročilo, ki ga je prinesel Taylor s seboj s svojega nedavnega obiska v Vatikanu.

Kaj poročilo vsebuje, o tem se nič uradnega ne ve. Bajje pa se bavi papež predvsem z vprašanjem sodelovanja Amerike in Anglije s sovjetsko Rusijo ter je bajje temu sodelovanju nasproten, in sicer zato, ker ne veruje sovjetom, da bi dali deželi versko svobodo.

Neka druga vest trdi, da je papež priporočal, naj predsednik sodeluje z njim, da se bo do določila v vsaki deželi, ki je v vojni, posebna mesta, katera bi tvorila zatočišča za ženske, otroke in druge osebe, ki niso v vojni, in bi bila taka mesta varna pred bombami. Nadaljnje priporočilo papeževo je bilo bajje tudi, da naj Roosevelt posreduje, da se bo do lahko poslala v Evropo živila gladujočemu prebivalstvu.

POL ČEVLA SNEGA V COLORADI

Montrose, Colo. — V zapadnih krajih Colorade je zapadlo v turek šest inčev snega, ki je povzročil precejšnjo škodo na drevesih.

PATRIJARH BLAGOSLAVLJA ČETE

Grški princ Peter, ki je nedavno v družbi jeruzalemskega patrijarha inšpiciral grške zračne sile nekje na bližnjem vzhodu, ki so pripravljene za nadaljevanje boja proti osi. Patrijarh, ki ga kaže slika v njegovem svečeniškem oblačilu, je prišel, da blagoslovi čete.

Iz zaslužnjene domovine

Veliki upori v Jugoslaviji nočejo prenehati. Borbe so tako hude, da ni ujetnikov ne na tej, ne na oni strani, prvi italijansko poročilo. — Tajnik beogradske industrijske zbornice ustreljen.

Upori v Jugoslaviji se nadaljujejo

(Tiskovna poročila jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu)

"Magyar Nemzety" javlja, da je štirinajst četnikov bilo ustreljenih preteklega četrtka, ko so jih ujeli blizu Rožanca. Ko so pozneje stikale za skupinami četnikov v gozdovih, so se vojaške čete udarile z drugim četniškim krdelom. Nova borba je trajala šest ur. 26 četnikov je bilo ubitih.

Angora, 27. septembra. — Po zanesljivih poročilih tujih diplomatskih in vojaških krogov v Angori je Nemčija zaradi četniškega delovanja poslala še tri divizije v Srbijo in Bosno.

Četniki so znova z dinamičnim porušili progo Beograd — Niš in razdeljali čez 600 yardov železniške proge v bližini Paračina. Med Lastvo in Bilico v Bosni je železniška proga prav tako porušena. Upori v severni Srbiji segajo prav do predmestij Beograda. 63 nemških vojakov je bilo napadenih iz zasede. Delno so jih ubili, delno zajeli in odvedli v gore. Dobili smo zanesljivo potrdilo vesti da so nemške zasedbene oblasti v Srbiji dale na Terazijah v Beogradu obesiti 64 osumljenih četnikov za opomin meščanom prestolnice.

Javljajo, da so Italijani obnovili zračne napade na Črno goro, kjer so četniki zavzeli cele vasi. Po kratkovalovni postaji so prišle vesti o novih neredih v bližini Banjaluke, kjer so Paveličevi "vstaši" izvršili smrtno kazen nad 250-imi Srbi in osumljenimi četniki.

Rim, 25. septembra. — List "La Tribuna" objavlja vest iz Beograda o uničenju skupine četnikov v predelih ob Savi po njihovem poskusu da bi zavzele Obrenovac.

"Komunisti so znova poskušali zavzeti Obrenovac," pravi list — "a so se srbski in nemški oddelki uspešno spopadli s komunisti, ki so pri tem izgubili štirinajst ljudi z voditeljem vred, a deset jih je bilo ujetih."

Budimpešta, 26. septembra. — "Magyar Nemzety" poroča, da so deset "komunistov" obesili v srbskih vaseh Melence in Mokrin zaradi ropanje in sabotaže. Trupla so pustili 24 ur viseti na glavnem trgu za opomin prebivalstvu.

Ameriški italijanski list "Il Mondo" je prejel po "International News Service" iz Rima vest, da se upori v Hrvatski nadaljujejo v zelo velikem obsegu, tako da fašistični tisk odkrito govori o borobah, v katerih ni ujetnikov ne na tej ne na drugi strani.

"Popolo di Roma" piše tudi, da srbski četniki ubijajo Paveličeve vstaše," ki popravljajo

mostove. Srbski četniki, pravi list, mečejo v družbi s hrvatskimi uporniki bombe na avtomobile s Paveličevimi somišljeniki. Paveličevi "vstaši," nadaljuje list, neusmiljeno ubijajo na mestu vse četnike in hrvatske upornike, ki do njih morejo. V rimskih krogih se govori, da bodo italijanske oblasti morale skupno s Paveličevimi vstaši, pomenjati prebivalstvo Hrvatske in Srbije, da bi preprečile četniške in hrvatske upore. Med tem časom pa, pravi list, Paveličeva vlada nadaljuje boj brez usmiljenja proti milijon in pol Srbom, ki se upirajo ko hrvatske in nemške čete prihajajo v izpraznjeno ozemlje, da napravijo red.

Dragan Miličević ustreljen — Zeneve poročajo, da so v Srbiji ustrelili Dragana Miličevića, tajnika beogradske industrijske zbornice in dolgoletni odposlanec Jugoslavije pri mednarodnih konferencah zoper nezakonito trgovino z opojnimi drogami, pri Društvu Narodov v Zenevi.

Dragan Miličević je bil eden naših najuglednejših mlajših gospodarstvenikov, bivši angleški dijak in velik obdovodalec angleškega naroda; o njegovih političnih in visokih moralnih vrednotah je zelo pogosto pisal v Srbskem književnem glasniku. Dragan Miličević je bil med najboljšimi znanstveniki, kar jih je Beograd dal v zadnjih letih. Bil je nasprotnik vseh diktatorskih vlad in se boril za zmago demokracije v Jugoslaviji. Kot vsi prijatelji Velike Britanije je bil tudi Dragan Miličević ustreljen zato, ker je v Beogradu izredno mnogo storil za širjenje prijateljstva z Anglijo. Med to vojno je v Beogradu izdal dva časopisa, "Britanijo" in "Čovečanstvo," ki sta oba javno in nedvoumno poveljevala borbo Velike Britanije kot zadnjega čuvarja evropske civilizacije.

Smrt Dragana Miličevića pomeni veliko izgubo za naš narod. Veliko število prijateljev bo globoko zadela vest o njegovi smrti. Miličević je umrl v borbi naše inteligence za zmago človeških pravic.

Daljnje vesti iz nepokorjene Jugoslavije

Iz Zagreba prihajajo vesti, da bodo s posebnim ukazom odprli nemške šole v vsej Hrvatski, da bo tako nemška mladina imela priložnost za vzgojo v nacijskem duhu. Nemške šole bodo odprli v vsakem odseku, kjer je v krogu petih milj dvajset ali več nemških otrok.

Upori Slovencev v Trstu se nadaljujejo, tako da so bile fašistične oblasti prisiljene, da v (Dalje na 4. strani)

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelje, pone-
deljke in dnevi po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrť leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrť leta 1.75	For three months 1.75
Pesemna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo
vsa dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do štirih dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Zakaj - - ?

Leta 1906 sem se vračal iz Jeruzalema. V Port Saidu je prišel na parnik Anglež, ki je skušal čim hitreje priti v London. Iz pogovorov sem povzel, da je potoval tja v zelo važnih zadevah in se poslužil prve prilike, da pride v Trst. Kolikor toliko sva se razumela, ker je vsak izmed naju razumel nekaj od vsakega glavnega evropskega jezika. V sili se izhaja.

Včasih se "pod roko" marsikaj izve, česar bi ne izvedel najbolj zvit diplomat. Rusko-japonska vojska je bila še vsa živa v spominu vseh. Ob sušnem prekopu je ležalo nekaj razbitih ostankov Roždevskyjeve ruske mornarice, ki je tako usodno podlegla. Pri teh ostankih se je pričel razgovor s tem Angležem. Razvidel sem, da je mož dobro poučen o vsem, kar se dogaja za kulizami in se v javnosti navadno ne izve. Med drugim mi je povedal, da je stal za vsakim japonskim mornarjem angleški mornar, ker Angležem je šlo za to, da Rusija v borbi podleže. To morda ni ravno nobeno odkritje, ker ves svet ve za to, da je Anglija sumljivo gledala na vsak napredek Rusije in jo skušala povsod spodriniti. To je že stoletna borba, o kateri je govoril tudi Bismarck, ko je napovedal borbo med ruskim medvedom in angleškim somom. Roždevsky je moral podleči.

Mir, ki se je sklenil v Portsmouthu, je bil za Rusijo hud udarec. Tedaj je bila Amerika v mednarodni politiki na vrhuncu. Kar je rekel predsednik Theodor Roosevelt, je obveljalo, in Roosevelt je rekel, kar so Angleži rekli, in Rusija je morala molčati. S tem mirom se pričel dviganje Japonske, ki je v današnjih dneh zelo sitno za Angleže in tudi še bolj oprezno za Ameriko. Posadili so tedaj, da Rusijo oškodujejo, Japonec na stol, zdaj jih tam imajo.

Pa ne gre za Japonce. Theodor Roosevelt je pozneje izjavil, da je tedaj vrlo nepremišljeno in nepolitično ravnal, ko je naredil konec vojske. Bolje bi bilo, je rekel, da bi se bila borba še nadaljevala, da bi bile obe, Rusija in Japonska, čim bolj oslabiljeni, in to bi bilo bolj hasnilo Angliji in Ameriki. Ta izjava je važna, ker kaže na strem-ljenje, da naj bi se Rusija čim bolj oslabila, izčrpala.

V sedanji borbi sta Rusija in Anglija skupaj, ampak Anglija se nekaj ne gane, ko nacijske horde naravnost fa-natično naskakujejo Rusijo. Nočem le kritizirati, da bi se ne oslabil odpor zoper hitlerizem, nočem Anglije sumi-ti, ampak tisti point pri Theodoru Rooseveltu o — izčrpanju, oslabiljenju bi utegnil nekaj pojasniti, kako to, da se Anglija ne gane, kakor zapazijo tudi drugi, in so men-da celo v Londonu podregali, čemu sedijo le za pečjo.

Iz Ankare se poroča, da nekaj tipajo o miru. Take vesti se težko dajo kontrolirati. Kdo tipa? London? Moskva? Berlin? Ako je kaj resničnega na tipanju, iz-gleda, da bi tipal Berlin. Iz Berlina se namreč poroča, da so tam radi te vesti silno ogorčeni. Čemu, ako ni ni-česar na vesti? Berlin pravi, da je to prav lažnjiva laž, ker Berlin je na vrhuncu najslabjega pohoda k sijaj-ni zmagi, in mir bo Berlin napravil. Tako ali tako. Ne-pristranski opazovalec bo priznal, da čas za kake mirovne razgovore še nikakor ni zrel. London ne bi pristal na kak nemški mir, in tudi v Moskvi bi pomenil mir popoln poraz, tega pa bi vsem nemškem pritisku ravno še ni. Ako vzdržite obe stranki do izčrpanja, bo izčrpanje bolj opasno za Berlin. Moralnega popuščanja v narodih pa še ni nikjer opaziti, in to dejstvo je najbolj važno za Ru-sijo, ker pričakovali so, da se bo Rusija kar zgrudila po prvih nemških udarcih, pa se pri vsi strahoviti borbi do danes ni zgrudila.

Srbi so že od nekdanj poznani kot sinovi junaškega na-roda. V borbi za svobodo svoje domovine so zavestno umirali z velikim junaštvom. Srbi so se vedno zavedali, da brez žrtev ni zmage. V tem so se Srbi vedno odliko-vali in se odlikujejo tudi v sedanji borbi.

Srbski četniki, to so ostanki jugoslovanske armade,

Ki so se umaknili v hribe in gore in so nekateri odlično oboroženi, prizadevajo Nemcem težke udarce. Najbolj junaški čin so izvršili predzadnji teden. Zajeli so cel ba-taljon nemških vojakov, okrog 650. Odvedli so jih v gore in jih zdaj drže kot talce (poroke). To je odgovor Srbov barbarom Nemcem, ki so objavili pred dvema tednoma po Srbiji, da bodo za vsakega Nemca, ki bo v Srbiji ubit po-bili sto Srbov. Zdaj so odgovorili Srbi Nemcem: če boste vi še nadalje streljali srbske talce, bomo mi te vaše vojake vse pobili. To zglada sicer kruto, ampak s takimi barba-ri, kakor so Nemci se ne da govoriti v drugem jeziku.

BAZAR FARE SV. ŠTEFANA

Chicago, Ill.

Dragi farani in faranke: —
Kakor lani, tako bo tudi le-tos fara sv. Štefana priredila farni bazar in sicer od 8. do 12. oktobra. S tem vas prav uljudno vabim, da se tega ba-zarja udeležite, če ne že vsa-ki večer, vsaj kolikor je vam mogoče. Ves dobiček tega ba-zarja je za vašo faro, za od-plačilo farnega dolga.

Program bazarja je za zad-nje tri dni sledeči:

10. oktobra: Večer mož in fantov — Card party.

11. oktobra: Ples za naše graduante.

12. oktobra: Nedelja popold-ne — razne zabavne igre in prosta zabava. — Zvečer ob 7:00 VINSKA TRGATEV. — To bo farni dan in je povablje-na cela fara brez izjeme.

Kakor sem že zgoraj ome-nil, gre ves dobiček tega ba-zarja za odplačilo farnega dolga, zato pa mora vsak fa-ran in faranka pomagati, kol-i-ko-er je mogoče. Pridite sami k bazarju in pripeljite s seboj tudi svoje sinove in hčere, zla-sti kadar je zabava za mladi-no, to je posebno na 11. in 12. oktobra.

Rev. Edward Gabrenja,
župnik

NOVICE, VESTI IN ODMEVI

Joliet, Ill.

Petorica onih 16 do 19 let-nih mlečnozobih dečakov, ki so zarana zjutraj na Delavski dan na nekem osamljenem kraju blizu Rockdale napadli in do nezvesti pretepli slo-venskega fanta, razbili njegov avtomobil, a njegovo mlado družico pa oskrnili in povrh še nadaljnje oba oropali, ka-kor je bilo svoječasno že na tem mestu poročano, so te dni dobili svoja plačila s tem, da jih je velika porota tukajšnje-ga okrožnega sodišča, obstoje-ča iz osmih mož in štirih žensk, spoznala krivim in iz-rekla za nje obsodbo na 20 let zapora v tukajšnji državni kaznilnici. Okrožno sodišče je sklep porote potrdilo.

Umrla je po daljši bolezni dne 4. oktobra Mrs. Mary Gro-har, soproga g. Johna Grohar, Lockport road, stara do 60 let. RIP!

Do poldrugosto inozemcev je te dni na tukajšnjem okro-žnem sodišču zavrglo svoje po-daništvo tujim državam in pri-seglo zvestobo zvezdnati za-stavi naše Ljudovlade, med-njimi prav lepo število naših

ljudi obojega spola. Cestita-mo!

Spomini na bosonoga leta!
Ko te dni listi prinašajo sli-ke holma "Devil's Tower", ki čepi sredi plešastih, lišajevih pelinskih pušav države Wyom-ing, nam zleti misel na sla-vni belokranjski Kučer, ki že od začetka sveta kraljuje nad sinjo Kulpo, na vrhu katerega smo namreč še kot šolarčki tr-gali vijolice, ki so bile baje še pred turškimi časi posejane ob že davno porušnem starodav-nem gradu.

"Brooklyn Bums" (po kr. barabe) priimek je švignil čez drn in strn, ko si so Dodge-rij izvojevali penant. Radovedni smo kakšne vrste "titel" še-le dobe, če bodo v končni tekmi poraženi!

Vojske, kuge in lakote ter lažnjivih voditeljev nas reši, o Gospod! naj molimo vsi, pa ne samo po litanijah, temveč ob vsaki priložnosti!

"Vojna je šiba božja", pravi sedanji sv. Oče papež, kar je neizpodbitna resnica, zlasti za priproste ljudske sloje, katere z njo zadene najvišja kazen. Ni čudo, da zaplaka vse mlado in staro, ko zasliši vojno na-poved.

Zakaj pa so vojne?
Glavni vzroki vojsk so raz-novrstne vnebovpijoče greho-te, katerih so posebno v Evropi do vrha polni kot kosmatinec golazni, zlasti vladni krogi in uradni sloji vseh držav.

Človek bi sodil, da zdaj po vsej pravici tepe šiba božja mnoge vladne kroge in uradne sloje zaradi premnogih vne-bovpijočih grehot, katere so doprinali nad nedolžno ljud-sko rajo skozi dolga stoletja.

Poročila kažejo, da je bilo tekom zadnje svetovne vojne ubitih nad trinajst milijonov ljudi. Koliko pa je bilo ranjen-cev in pohabljenih, pa ni šte-tila.

Kdo so bile žrtve? Ali morda visoki državniki in vladarji, dostojanstveniki, politiki, to-varnarji za streljivo in vodite-lji veleindustrij (njih lastniki so večinoma vladni voditelji), ki si so kupili ogromne do-bičke, ali morda uredniki in lastniki velikih časopisov, ki radi netajo ogenj mednarodne zlovolje, da prodajo več izvo-dov svojih časopisov, ter sploh dobičkarji in verižniki vseh kategorij?

Ne! Takih vojna furija ne doseže, ker se znajo predob-ro ogibati iste, kakor so ve v klavnicah (stock yards) iz-učeni junec, ko vodi govedo v

roko mesarjev, sam pa smukne skozi stranaka vrata na varno, da ga v naglici ostali niti po-grešijo ne.

Med tem, ko taki svoja ljud-stva sušajo in navdušujejo za vojno, pa sami vsapovsod kra-dejo kot pravcate srake in iz-ropajo vse kar jim pride pod roke in uide v podzemse Lju-nje. Plen, katerega čimprej zamenjajo v zlato, potem bli-skoma pošljejo v tuje (večino-ma ameriške) banke, osebno pa zbeže s svojo zdravro kožo v tujino, najraje v Ameriko, kakor hitro se jim zde doma-če tla prevročja. Tukaj se zdaj baje "kopajo v zlato" in vpi-ri-zarjajo najpodlejšje pustolov-ščine. Istočasno pa doma in na vojnih poljanah uboga oglju-fana raja po nedolžnem trpi in umira brez "voditeljev".

Ali niso taki "junaški rodo-ljubi" slabši nego je bil zgo-dovinski sin špartanke in tudi deležni še mnogo hujše kazni, kakor je njega zadela, ko mu je junaška mati zadrla v prsa njegov lastni meč? Takim naj bi veljal primer:

Ubežniki, ki med vojno iz domovine uhajajo, sovragom rodni dom izdaja-jo.

Iškartotovi so bratje, najgroznejše hudobije svatje. Veščaki so napovedovali se-danjo vojno že par let prej ka-kor se je ista pričela l. 1939. Svoje prerokovanje so podkre-pili s tem znamenjem, ker se je nekoliko let prej stalao po-siljalo čedalje več zlata iz Ev-rope v Ameriko.

Znano je vobče, da se se-daj nahaja v Ameriki nad tri četrtine vsega zlata na svetu. Verodostojni krogi zdaj trdijo, da je v Ameriki shranjeno zla-to v ogromni večini lastnina evropskih vladarjev, kra-jev, princev, grofov in dru-gih ondotnih veljakov, zlasti onih, ki so morali pobegniti v tuje dežele, ko so baje izropali domače blagajne baš tedaj, ko jim je bil sovražnik že za petami. Milijonarji vseh dežel si znajo pomagati. Ne bojmo se za nje!

Čudno pa se nam mnogim zdi dejstvo, da je celo v Ame-riki še toliko slepcev, ki na vsak način hočejo pomagati takim kriminalnim zlotovorom nazaj na njihova stara krmila. Uboge zarobljene pare!

Naročnik

NEKAJ NOVIC OD NAŠIH FARMARJEV

Willard, Wis.

Tukaj je po dolgi bolezni večkrat previdena s sv. zakra-mentu umrla Mrs. Marija Pre-bil, rojena Skerjanc. — Doma je bila iz Pijave gorice. Stara je bila 60 let. — Tukaj na Willardu zapušča žaluzočega soproga Franka in šest otrok: Frank, Tony, Marija, Frančiška, Pavlina in Elsie, v Ely, Minnesota pa brata in v sta-rem kraju dva brata. — Poro-čena je bila v Ely, Minn., po č. g. monsignorju Buhu leta 1904.

Pogrebne obrede za pokoj-no je opravil domači g. župnik č. g. Father Rafael. — Da je bila omenjena med nami pri-ljubljena, je pričal nje pogreb, katerega se je tako številno

udeležila naša naselbina. — Na pogreb jih je prišlo mnogo tudi iz Ely, Minn. — Naj po-čiva v miru, preostali pa na-še sožalje!

Poročil se je John Perme, z gđ. Annie Dolenc. — Obsa-žen in nevesta sta člana uglednih katoliških družin Permetove in Dolenčeve. Pod-pisani želi novoporočencema obilo sreče in božjega blago-slova v novem stanu! — Na oklicih sta tudi Jožef Morgel in gđ. Louise Kaltinger.

Bazar, kateri je bil prirejen v korist naše cerkve, je izpa-del prav zadovoljivo. — Vsem najlepša hvala in Bog plačaj!

Ludwig Perushek

OD PODRUŽNICE ŠT. 20, SLOV. ŽENSKÉ ZVEZE

Joliet, Ill.

Naznanilo: —
Tem potom se naznanja vsem članicam zgoraj omenje-ne podružnice, da bomo imele sejo v nedeljo 12. oktobra ob drugi (2:00) uri popoldne v dvorani sv. Jožefa na Chicago Street.

Po seji bo glavna tajnica ga. J. Erjavec kazala filmske sli-ke Zvezinega dne v Lemontu, potem slike slavnosti zlatega jubileja naše fare sv. Jožefa in še več drugih zanimivih film-skih slik. Le pridite vse člani-ce, boste videli, kako slike ohranijo lepe in žive spomine na slavnostne dneve, ki smo jih preživeli.

Ze naprej se ge. J. Erjavec zahvaljujemo, ki se toliko za-nima za to in žrtvuje svoj dra-gocen čas nam drugim v za-bavo. — Nasvidenje v nedeljo 12. oktobra na seji.

Pozdrav vsem članicam!
Josephine Muster, tajnica

HABSBURŠKI PRINC V JEČI NA POLJSKEM

London. — (ONA) — Princ Karol Albreht, starejši sin nadvojvode Stefana Karola Habsburškega je bil aretiran in zaprt od nazijev in zaprt v koncentracijsko taborišče v Oswiecinu na Poljskem. Tako je poročal tajni poljski list Rzeczpospolita. — List poroča, da so Nemci princa Karla de-nuncirali, imenovali so ga od-padnika od njegove narodno-sti, ker se je sam izrazil, da je Poljak. — Po zadnji svetovni vojni je namreč postal poljski državljani in je služil v poljski armadi, poročil je pa poljsko princezino Czartorysko, ka-tera je živela z njim na po-sestvu blizu Krakova. Kakor se poroča, je bilo njegovo po-sestvo zaplenjeno in sta oba živela v pomanjkanju.

Casopis Rzeczpospolita, ki se tajno tiska v Varšavi, na-dalje tudi poroča, da je bil med 908 jetniki, ki so bili od-peljani iz Varšave v koncen-tracijsko taborišče v Oswiecin, tudi najbolj poznani poljski gledališki igralec Stefan Ja-racz. V Oswiecinu, tako pravi-jo, je sedaj približno 20.000 jetnikov in še vsaki dan prive-dejo veliko novih. — "Ni nam treba pojasnjevati nečloveške-ga ravnanja, kateremu so iz-postavljeni ti nesrečni narod-njaki v tem zloglasnem tabo-rišču," povdarja zgoraj ome-njeni list.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Smrt pionirke

Cleveland, O. — Preteklo soboto 4. oktobra je po dolgi bolezni umrla rojakinja Roza-lja Sibert, rojena Ribnikar, v starosti 72 let. Stanovala je na Sylvia Ave. — Doma je bila iz vasi Golinik na Gorenjskem in je prišla v Ameriko že leta 1907. — Tukaj zapušča žalu-jočega moža Franka, dve po-ročeni hčeri, v East Orange, N. J. pa sina Franka. Poleg teh zapušča še več sorodnikov. Bila je članica Waterloo Grove št. 110 W. C. in članica Oltar-nega društva fare Marije Vnebovzete. Pokopana je bila iz cerkve Marije Vnebovzete v sredo 8. oktobra na pokopa-lišče sv. Pavla.

Minnesotčanke v Chicagi

Chicago, Ill. — Ta ponedel-jek sta nas obiskale med dru-gimi tudi Mrs. Agnes Petek in Mrs. Magdalena Slogar, obe iz Ely, Minn. Vračajo se s kon-vencije SNPJ., ki se je vršila v Pittsburghu, Pa. Med potjo proti domu so obiskale sorod-nike in znance v Clevelandu in Chicagi. — Tudi njim hvala za obisk in želimo jim srečno pot nazaj na sever!

Operacijo je prestala

Cleveland, O. — Mrs. Mar-garet Jarc iz 7709 Hacker Ave., ki je bila odpeljana v Mt. Sinai bolnišnico, je srečno prestala operacijo in jo prija-teljce lahko obiščejo. Nahaja se v 3. nadstropju, warda G.

Vile rojenice

Butte, Mont. — Vile rojeni-ce so se zgledale pri družini Mr. in Mrs. Tone Sutej in jim prinesle v dar krepkega sinka prvorojenca, katerega so prav veselili. — Častitke!

Veseli dogodek

Cleveland, O. — K družini Mr. in Mrs. Albert Cinco so prišle na obisk prijazne vile rojenice in jim pustile za spom-in devet funtov težko hčer-ko. Ime srečne matere je bilo Frances Perko, edina hčerka Mr. in Mrs. John Perko iz Col-linwooda. — Prijatelji častita-jo!

Vest iz zapada

Butte, Mont. — V Munni bolnišnici se že par tednov na-haja Alojz Sutej zaradi težke operacije, katero je srečno pre-stal. Sedaj se mu zdravje polaga-goma vrača na bolje, vendar je še v bolnišnici. — Želimo mu, da bi se skoraj Bog-dal trdnega zdravlja!

Na operacijo

Cleveland, O. — V Glenville bolnišnico je bil oni dan odpe-ljan Frank Hren, sin Mr. in Mrs. Joseph Hren iz East 64th Street. Moral se je podvreči operaciji.

— Ali ste že kaj prispevali za ubogo trpečo staro domovi-no? Ako še ne, položite čim-preje mal dar, domovini na altar!

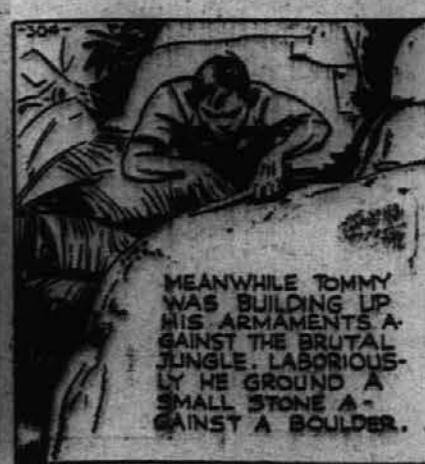
OBOROŽEVANJE V DŽUNGLI (304)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

LEAVING THE WILD GIRL IN A FURY OF INJURED PRIDE, TARZAN HURRIED AWAY IN HIS SEARCH FOR TOMMY.

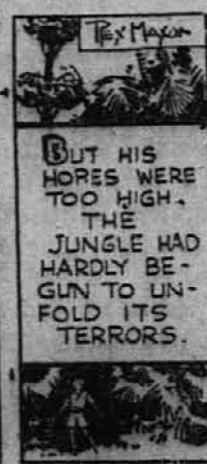
MEANWHILE TOMMY WAS BUILDING UP HIS ARMAMENTS AGAINST THE BRUTAL JUNGLE. LABORIOUSLY HE GROUND A SMALL STONE AGAINST A BOULDER.

WHEN IT WAS SHARP HE FIXED IT TO A SHAFT, BINDING IT FAST WITH THONGS HE HAD CUT FROM THE ANTELOPE HIDE.

PROUD OF HIS CRUDE SPEAR, TOMMY BELIEVED HE COULD NOW RISK AN ATTEMPT TO FIND HIS CAMP.

BUT HIS HORSES WERE TOO HIGH. THE JUNGLE HAD HARDLY BEGUN TO UNFOLD ITS TERRORS.

Pustec džungelske deklco v besno-sti razžaljenega ponosa, je Tarzan bi-tel stran, da zopet pogleda za Tom-mym.

V tem pa si je Tommy pripravil orožje proti kruti džungli. Vstrajno je brusil manjši kos kamna ob velike tr-do skalo.

Ko se mu je zdela, da je dovolj oster, ga je privzel s koznatim jer-nenom, katerega je bil izrezal iz ubi-te antilope, na leseno palico.

Ponosen na svoje grobo izdelano su-lico, je menil, da sedaj lahko brezskr-bno poišče svojo sotočino. Toda nje-govi upi so bili previsoki.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 429 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tuahak, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Keba, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kovach, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Demka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Frank Likovich,
602 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1941 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, poskočnih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četr milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoliški mlajši ali ženski spola v starosti od 16 do 55 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blaginje, kakor tudi za razne operacije in poskočnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 111.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno areolo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

IMENIK

in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.

Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill. — Predsednik Joseph Buchar, 354 Ottawa Street; tajnik John Barbic, 1103 Vine St.; blagajnik Joseph Russ, 819 Elizabeth Street. Vsi v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v stari šoli sv. Jožefa.

Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill. — Predsednik Mike Goldsich, tajnik in blagajnik Sam Goldsich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. — Preds. Anton Strudel, 1101 — 5th St.; tajnik in blagajnik John Prazen, 1303 Third St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, v šolski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill. — Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jamnick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill. — Tajnik Frank Less, 1205 Chestnut Street. Vsi v Ottawa, Illinois. — Seja se vrši vsako sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.

Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Marincic, North Chicago, Ill.; tajnik in blagajnik Joseph L. Drasler ml., 1021 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. Seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu ob pol osmi uri do predkisa v novi šolski dvorani na Tenth St.

Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill. — Preds. Martin Zagar, 606 Moen Ave., tajnik in blagajnik Michael Smajd, 724 Meadow Ave., Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill. — Tajnik Anthony Motz, 9640 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu.

Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburg, Pa. — Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.; tajnik George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik Joseph L. Bahorich, 5314 Duncan St., Pittsburg, Pa. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Slov. Domu, 57. ceta.

Št. 12. Društvo sv. Cecilije, Joliet, Ill. — Predsednica Anna Jerischa, 658 N. Broadway St.; tajnica Julia Camp, 405 Indiana Street; blagajničarka Jennie Krall, 1265 N. Hickory St. Vse v Joliet, Ill. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstila, Chicago, Ill. — Preds. Andrew Glavach, 1748 W. 21st St.; tajnik John Demka, 2730 Arthington St.; blagajnik Joseph C. Foy, 1828 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St.

Št. 14. Društvo sv. Lovence, East Pittsburgh, Pa. — Predsednik Peter Malek, 200 Pitt St.; tajnik Nickolas Pavlakovich, 1513 Brinton Ave., No. Braddock, Pa.; blagajnik Alfred Kelly, 200 Pitt St. — Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Croatian American Citizen Club, Braddock Ave., E. Pittsburgh, Pa.

Št. 16. Društvo sv. Terezije, Chicago, Ill. — Predsednica Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Avenue, tajnica Mary Kovacic, 2294 Blue Island Ave., blagajnica Theresa Pintar, 1930 W. 22nd St. Vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši vsako četrto ponedeljek v mesecu, v cerkveni dvorani sv. Stefana.

Št. 17. Društvo sv. Terezije, Ottawa, Ill. — Mrs. Katarina Bajuk, preds., 28 La Fayette Street, tajnica Mary Skoflanc, 1014 Walnut Street, blagajničarka Katherine Danyun, 1011 Pine Street. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v dvorani Math Bayuka.

Št. 18. Društvo sv. Družine, Springfield, Ill. — Predsednik Matt Barboich, 1504 So. 15th St.; tajnica in blagajničarka Agnes Barborich, 1504 So. 15th St. Vsi v Springfield, Ill. Seja se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, v Slovenski dvorani, 15th in Laure St.

Št. 19. Društvo sv. Roka, Butte, Montana. — Preds. Stanley Cudic, 111 E. Wollman St.; tajnik in blagajnik Marko Gornik, 1003 E. Galena St. Vsi v Butte, Mont. — Seja se vrši vsako 3. nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave.

No. 20 Lodge St. Peter, Phil. Pa. — Pres. and Sec'y. Emilio Guariglia, 1430 Moore St., treasurer Antonio Herichetti, 2956 Salmon St., all of Phil. — Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu, v prostorih sobrata John Benich, 216 N. Arizona Ave.

No. 21 Lodge St. Bernard, Joliet, Ill. — President Emery Subar, 540 N. Bluff St.; Secretary Ralph Wedic, 342 Ruby St.; Treasurer, Frank Ivnik, 1109 Elizabeth St. — Lodge meets every third Sunday at Slovenia Hall, 803 N. Chicago St.

No. 22, Chicago, Ill. — President, Cecelia Lamb, 847 Lakeside Place; Secretary and Treasurer, Anthony J. Novotny, 3230 Fullerton Ave. Lodge meets every second Sunday of the month at Ephpheta Social Center, 635 So. Ashland Blvd., Chicago.

Št. 23. Društvo sv. Mihaela, Joliet, Ill. — Predsednik Martin R. Dragovan, 1507 Clement St.; tajnik in blagajnik John Russ, 922 Summit Street. Seja se vrši vsako tretjo soboto v mesecu ob pol drugi uri pop. v dvorani sv. Jožefa.

OPOMBA: Ta imenik se priobči v listu večkrat. Ako kateri izmed uradnikov spremeni svoj naslov, naj to naznani na glavni urad D. S. D. po društvenem tajniku. Ravno tako naj se naznani ako kateri najde kako pismo, da se ista popravi.

BOWLING NEWS

Joliet, Illinois.

After the second nite of bowling the Holy Family Society major league shows power as a league itself. Each team has fine bowlers, and the keepers should improve right along as the season goes on. Individuals averages have been raised to about the average of bowling throughout. After the nite of Oct. 1, the Secretaries won 2 from the Presidents, and the Vice Presidents won all 3 from the Treasurers.

Frank Wedic, who is captain of the Vice Presidents claims to finish the season with a 170 average this season. The old man of H. F. S. sports activities rolled a 202 Wednesday nite, and a fine series of 499. We'll see if Frank hits that 170 at the end of the season,

MR. DON NORMAN, MASTER OF CEREMONY

Mr. Norman bo vodil program na letnem koncertu Mr. Georga Marchana, ki se bo vršil v nedeljo dne 26. oktobra 1941. Letošnji program na Marchanovem koncertu bo bogat in pester. Tudi za vestransko zabavo, potem po koncertnem programu bo vestransko poskrbljeno. Mr. Marchan vabi že danes vse na svoj koncert.

KAKO SI MORNARJI KRAJŠAJO ČAS

Vožnje po širnem morju niso nezanimive niti za one, ki si na morju služijo svoj vsakdanji kruh, za mornarje. Navadni ljudje o njih nimamo dosti pojma. Mornarji še potem, ko so se te svoje večne vožnje na morju naveličali in na stara leta prišli morda spet nazaj v svoj domači rojstni kraj, kaj radi pripovedujejo o tem svojem dostikrat zanimivem, dostikrat pa tudi nezanimivem, če ne skoro dolgočasnem življenju. Tako je neki mornar med svojimi spomini popisal, kako so si na dolgih vožnjah iz Evrope v Ameriko mornarji krajšali čas. Najboljša zabava, ki se najhitreje prežene čas, je lov na ribe. O tem lovu je stari mornar napisal tole:

Na poti iz Evrope smo videli le trikrat suho zemljo: Kanarske otoke, katerih smo se navadno precej izognili, zeleni rtič, ki je najzahodnejša točka Afrike, in rtič Frio, ki leži v bližini Rio de Janeira, že na ameriški strani. Skoraj vso to dolgo pot, za katero smo navadno rabili 28—30 dni, smo lovili ribe. Vlekli smo za seboj trnke, ali bolje rečeno, imeli smo jih privezane na krov ladje podnevi in ponoči. Ti naši trnki so bili dolgi nekaj

centimetrov, zvarili pa smo po dva skupaj ter ju ovili z tanko belo krpo. Ta dva zvezana trnka sta bila na ta način čisto podobna ribjemu repu. Med vožnjo ta dvojni trnek, zavrt v krpo, ustvarja vtis, kakor da za ladjo vezane na šest do deset metrov dolgi medeni žici, to žico pa na približno 30 metrov dolgi, precej močni vrvi. Ta naša naprava je bila praveč avtomat. Tam, kjer je bila žica pripeta k ladji, smo obesili na drugi konec žice precej težko utež. Čim se je ta utež dvignila, je bil to znak, da se je nekaj vjelo. Poleg tega pa je vselej, kadar se je na trnek kaj vjelo, neka naša posebna "iznajdba" zaskripala. To naj bi bilo opozorilni zvonec. Trnke smo včasih vlekli za seboj po več dni, ne da bi sploh kaj vjeli.

Mnogo več sreče smo navadno imeli v vodah okoli zemeljskega ravnika. Tu je bilo mnogo več rib kot drugod. Tu lahko človek vidi neke posebne vrste ribo, ki je drugod ni nikjer. To so tako imenovane vodne lastavke, svojevrsne ribe, ki se poženejo iz vode, lete po več metrov daleč nad vodo in nato zopet izginejo pod morskno gladino. Kakor rečeno, smo tu imeli dovolj plena. Dostikrat pa se nam je tudi zgodilo, da je na trnku obvisela samo ribja željst. Ribja željst je bila namreč tako zelo težka, da je moralo nekaj odnehati: ali vrv ali pa ribja željst. Ribja željst pa je vsekakor precej manj odporna kot močna vrv ali žica. Kadar se je utež na našem "avtomatu" le preveč visoko dvignila — kar je bil znak, da se je vjelo nekaj težkega — smo navadno vselej ladjo morali ustaviti, če smo hoteli srečno potegniti ribo na krov. Pa še tako smo imeli dovolj posla z njo. Pa ne samo posla, tudi dovolj zabave! Dostikrat je bilo treba kakšno preveliko vodno zverino najprej utruditi s tem, da smo jo cukali z vrvi, na kateri je bil privezan trnek. Seje ko je bila do kraja utrujena, ni delala več tako velikih preglavic. S kakšno večjo zverino smo se dostikrat mučili po četrte ure, preden smo jo mogli potegniti na krov. In ko smo jo potegnili na ladjo, je že takal mornar z nalašč za to izdelanim kavljem, s katerim je prijel ribo za rep, da ni mogla več opletati okoli sebe. Ribe pa nismo pustili, da bi počasi sama poginila, pač pa smo bili že toliko usmiljenega srca, da smo s kladivom poskrbeli za njeno hitro smrt.

Rib pa na vse zadnje tudi nismo lovili kar tako za zabavo, pač pa smo kaj hitro zaposlili tudi našega rejnega kuharja. Če

smo imeli pri lovu kaj več sreče, smo je bili deležni tako tudi pri kosilu, saj so takšne dni prišle na vrsto precej večje porcije kot navadno. Nemalokrat smo vjeli ribo, ki je bila težka nad 100 kg.

Dogodilo se nam je tudi to, da smo vjeli morskega psa. Nekega morskega psa smo opazovali kar cela dva dni, kako "jo reže" za nami. Ne vem, če smo vjeli ravno tega prestrašanca, verjetno pa je vseeno tudi to, saj je znano, da imajo morski psi to navado, da zelo daleč plavajo za ladjami ter lovijo razne odpadke, ki jih ljudje mečejo v morje. Preden smo ga pa potegnili na ladjo, smo imeli neprimerno več opravka kot pri drugih ribah. Z morskim psom je čisto druga "muzika". Čim zagleda ljudi, potem šele pobesni, otepa z repom, nateguje vrv in dela vse mogoče "akrobacije", samo da bi se rešil. Imeli smo ga že čisto blizu, skoraj že na varnem, in videli njegove bele zobe. Ta zverina je bila gotovo štiri metre dolga. Hoteli smo ji vreči zanjko čez glavo, jo potisniti do repa in nato zadržati, pa se nam ni posrečilo. Skoraj smo se mi vsi že mnogo bolj utrudili, kot ta predklicani morski pes. Neki naš tovariš je celo nekajkrat ustrelil vanj, pa je bilo vse zaman. Potem je šele podivil ter bil z repom tako silovito, da je pretrgal medeno žico ter z njo vred izginil v globino. Mi pa smo se najprej morali pošteno prepotiti, nato pa še obrisati za mastno pečenko. In ta mrcina nam je odnesla tudi trnek.

Dostikrat smo se vozili po ameriških vodah, ko dneve in dneve nismo ničesar vjeli. V takšnih primerih smo večkrat tudi kar nekoliko spremenili smer vožnje, zavili bolj v bližino braziljskega otoka San Paola. Ta otok leži čisto osamljen in na njem tudi ni žive duše. Edini njegovi prebivalci so beli galebi, ki jih je ogromne mase. Med njimi so tudi posebne vrste ptič, ki jih imenujejo albatrosi. Če lov na ribe ni drugod uspel, je uspel gotovo ob tem pustem skalnatem otoku. Tu smo jih lahko nalovili kar za ves teden, pa še potruditi se ni bilo treba bog ve kako.

Pravijo celo to, da je to morje okoli tega otoka kar nekakšno pribežališče morskih rib, ki so se prej potepale po vsem mogočem morju, ko pa so se naveličale tega nemirnega beganja sem ter tja, pa so se zateleke k San Paulu, ki je kakor nalašč za oddih. Tu lahko prežive kot nekaki upokojenci svoja stara leta, dokler tudi ponje ne pride smrt in jih vzame s seboj na mirno morskno dno.

— Ko sedamo k zajutreku, kosilu ali večerji, naj nam stopijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali imajo oni, kako skorjico kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

From: Press Section, Defense Savings Staff, Treasury Department, Washington, D. C.

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

AMERICA ON GUARD

STRIC SAM POSLUŠA KAJ RADIOPOSTAJE VSEGA SVETA PRAVIJO

Štiri poslušajoče postaje, razpršene širom Združenih držav, so uradna ušesa Strica Sama, ki pazijo na vse, kar prihaja potom kratkih valov iz radio-postaj inozemstva, prijateljskih ali sovražniških.

Razlog je enostaven; federalna vlada se je končno zavedala, da propaganda, ki je v današnjem svetu postala mogočno politično orožje, najprej začena s pomočjo kratkovalnih radio-postaj. Propagandne tovarne inozemskih vlad po takem začetku sledijo z vestmi po kablu ali brezžičnemu brzojavu, širjenjem propagande iz ust do ust, brzojavnimi slikami in dejanjem. Ako pa se pazi na sam začetek potom kratkovalnih radio-postaj, vladna poslušajoča služba more obveščati obrambene oblasti vojske in mornarice mnogo časa vnaprej, kakšno smer utegne zavzemati ta propaganda, in ukreniti potrebno, dokler je še čas.

Da si zabeleži pošiljate vseh inozemskih kratkovalnih radio-postaj, vlada ima osobe inženirjev, tolmačev, prepisovalcev in poročevalcev. Ti so na delu v treh štihtah skozi vse 24 ur dneva. Zabeležujejo si govore, vesti in celo zabavne programe in jih proučavajo, da se ugame, kám pes taceo moli. Kratka zaupna poročila se dajejo merodajnim uradnikom vsakih par ur po pošiljavi.

Ta služba se naziva Federal Broadcast Monitoring Service in je bila ustanovljena od Federal Communication Commission skupaj z Defense Communication Board. Te štiri poslušajoče postaje se nahajajo v takih krajih, da morejo prisluškovati vsem radiopostajam širom sveta. Vsaka ima svoj delokrog. Na primer, poslušalna postaja v Portland, Oregon, se ukvarja z radioposiljatkami iz Daljnega Vzhoda; druga poslušalnica v Kingsville, Texas, pokriva vso Južno Ameriko; tretja na otoku Portorico pazi na Vzhodno Evropo in četrta v Marylandu pazi na vso ostalo Evropo, Afriko in Bližnji Vzhod.

Inozemske radioposiljateljstvo so najprej rekindirane in plošča se potem izroča oddelku, kjer so

Listen to PALANDECH'S RADIO BROADCAST
Featuring a Program of YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

tolmači. Skoraj 75 odstotkov vseh pošiljatev so v kakem tujem jeziku, kar pomenja, da so tolmači polni dela, ker povprečno kratkovalne postaje iz inozemstva prinašajo po 600,000 do 900,000 besed na dan vsega skupaj. Prevod se prepisuje s pisalnim strojem v raznih izvodih, ki se pošiljajo poklicanim faktorjem. Ako so poročila zlasti važna, telefonira se ali pa brzojavi v Washington. Drugače se pripravlja vsakodnevno poročilo. Oddelek v Washingtonu, ki primerja in proučava vsa poročila, takozvana Analysis Section, ugiha smer inozemske propagande.

To je vse jako važno, ker nova smer delovanja inozemske vlade se zrcali najprej v teh kratkovalnih radio - pošiljatkah. Bil je nov ton inozemskih radioposiljatev, ki je nastal kar čez noč, ki je bil prvi predznak, da se Nemčija pripravlja na napad Rusije in da se je Japonsko pripravljalo na okupacijo Indokine.

Količina mednarodnega radioposiljanja je ogromna. Nemški radio sam rabi vsak dan 11 ur pošiljanja na same Združene države, britanski radio več kot 6 ur, Japonska štiri ure in pol in Italija štiri ure. Stric Sam mora za vse to znati, da se pripravlja na kontrapropagando in na mogočo akcijo.

Sedanja vojna je prva, odkar radio igra tako važno vlogo. V prvi Svetovni vojni je bil le brzojav in brezžični telegraf. Drugače pa je način propagande skoraj isti, dasi izveden bolj intenzivno. Vidimo isto zavijanje, preti ravnanje, zamolčevanje, vzkljevanje na sebične interese, zlorabljanje predsodkov itd. Ne katere radio-posiljateljstvo so namenjene celemu narodu, druge pa na posebne sloje in svrha je vedno ustvarjati zmedo in razpor. Radi tega je delovanje teh vladnih uradnikov silne važnosti v današnjem času.

Common Council—F.L.I.S.

NAZIJI V STRAHU PRED MAŠEVANJEM

(S.B.). — Veliko število nemških družin, ki so se bile naselile na Čehoslovaško, se je zopet vrnilo domov v Nemčijo. Veliko med njimi je družin nemških častnikov in uradnikov, katere so bile poslone na Čehoslovaško od nemške vlade. Tako je tudi maršal Albert Goering, (feldmaršal Goering), ki je bil imenovan za direktorja Škodovih tovarn, premestil iz Čehoslovaške ne samo svoje bančne vrednosti, ampak tudi svojo družino iz Prage v Svico.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanja Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema: 1111

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

ROMAN IZ GOZDOV

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787